

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVICAS

Uredništvo in upravnštvo v Kaporjevi ulici šte. 6 — Telefon uredništva šte. 50 — Telefon upravnštva šte. 328

CENE PO POŠTI:

za četrta leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10— DELAVSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVIKA 80 VIN.

Naša velika naloga!

Veliko nalogo vrši krščansko časopisje, ki se zavzema za pravice delovnega ljudstva.

Pomislimo samo, kaj bi se v državi godilo, ako bi ne stalo na straži nepodkupljeno in neodvisno krščansko časopisje!

Vzemimo za primer našo državo.

Vso oblast ima pri nas v rokah belgajska žlahta s pomočjo peščice slovenskih in hrvatskih buržujev. Parlament je le igrača v njenih rokah. Ministrstva si ta gospoda deli med seboj po dogovoru, kakšno uslugo bo storil drug drugemu. Politična moč in služba je tej žlahti samo sredstvo, da dela na račun v svetovni vojski izkrvavelega ljudstva velike profite. Dočim si n. pr. naš konzul v Londonu na državnem posojilu na račun opeharjene države stotine milijonov, vlada doma meče skozi okno milijarde za nepotrebnne izdatke, katere bo moralo pokrivati ljudstvo z novimi davki. V inozemstvu naš ugled čedalje bolj pada, ker žlahta ne skrbi za gospodarsko blagostanje ljudstva, ki tvori državo, marveč samo za svoje žepce.

Bilo bi pa stokrat hujše, če ne bi bilo krščanskega ljudskega časopisja. Kaj bi gospoda, ki ima v rokah vajeti, počela, da ni nad njo vsaj kontrole, ki jo vrši krščansko ljudsko javno mnenje! Koliko krivic, nasilja in špekulacij na škodo ljudstva bi ostalo prikritih, da jih ne bi razkrinkalo časopisje, ki zastopa naše pošteno delovno ljudstvo!

Naš list, ki visoko drži zastavo krščanskega socializma, kakor nam ga je sporočil Janez Evangelist Krek, zastopa idejo zedinjenja vseh Jugoslovancev, Srbov, Bolgarov, Hrvatov in Slovencev v eno veliko državo.

Naš list je vedno zahteval, da bodi ta država ljudska država, ki naj prednjači vsem drugim državam po vzorni socialni gospodarstvi, tako da bo na meji med zapadom in vzhodom Jugoslavija razširjalec kulture in demokracije, ne pa reakcije in despotizma.

Naš list odločno zastopa misel splošne razorožitve, mednarodnega razsodišča in svetovnega mira, da bi naša država mogla nemoteno razvijati svoje sile ne v škodo drugim, marveč v prosep mirnega, kulturnega dela v korist vseh narodov sveta.

Zato se je naš list boril in se bo še bolj odločno boril tudi nadalje proti hujšanju enega naroda na drugega, se bo zavzemal za pravice narodnih manjšin, bo z vso močjo pobijal v narodne fraze odeli imperializem.

Da se ta vzvišeni cilj doseže, pa se mora ljudstvo organizirati, dobiti v državi polno oblast v roke, tiranijo kapitalistov strmoglaviti in samo ustvariti popolnoma nov družabni red na razvalinah starega.

Da krščansko časopisje ne označaja teh velikih idej, da jih ne stavlja zaslužnemu ljudstvu vsak dan pred oči, da ne razkrinkuje sebičnih namenov liberalnega buržujskega kapitalizma, kaj bi iz ubogega ljudstva bilo!?

Krščansko, socialno časopisje je tvoj najmočnejši branik, delovno ljudstvo! Zato zdaj pred novim letom razvijte veliko agitacijo za »Novi Čas« od človeka do človeka! To je vas list, delavci — umski in ročni — ki ga vsi želi vzdržujejo, to je tolmač vaših želja in misli, zagovornik vašega stremljenja po lepši existenci, zdravju, poštenem zaslužku, zagovornik za starost, odločilnem vplivu v državi! Gre za človeško družbo sploh, da bi se uredila po načelih pravičnosti in bratske ljubezni. »Novi Čas« naj pride v vsako družino našega delavnega ljudstva; na noge, naše organizacije, vsak posameznik, da se razširi naš krščansko-socialni delavski list, da ideja krščanskega socializma prešine vso našo domovino!

Kdor gleda sam sebe, je polovičar! Zakaj ni dovolj, da sam veš, kaj je prav in kaj napak. Ud človeške družbe si. Iz tega izhaja tvoja dolžnost, da pomagaš s stranpoti vsem listim sestram in bratom, ki so hote ali nehote zašli. In takih je danes ogromno število. Tovariš, pojdi na delo, postani apostol krščanskega socializma in delaj, delaj za krščansko socialno časopisje!

Blokada zoper Jugoslavijo radi Albanije.

Albanski ustaši nadaljujejo boj.

Dunaj, 16. nov. Dunajski korespondenčni urad poroča iz Pariza: Pod predsedstvom belgijskega poslanika se je danes sestala svet narodov, da ugotovi, ali bi se mogla zoper Jugoslavijo radi tega, ker ni izpraznila Albanije, uvesti blokada, kakor to predvideva člen 16. pravilnika zveze narodov.

Podgorica, 16. nov. Miridske čete so proarile do 8 km jugovzhodno pred Skadrom. Čete Baram-Cure so bile poslone iz Skadra, da bi branile mesto pred Miriditi, katerim pa niso moge onemogočiti prehoda preko Drina. Z druge strani prodirajo Miriditi uspešno proti reki Mači, kjer so zbrane tiranske čete.

Svoboda delavskega združevanja v Ameriki ogrožena.

Ameriški kapital od vseh strani skuša podkopati delavske postojanke. Vrgel je v svet geslo o »odprti delavnice, a sedaj je potom sodnika Andersena v Indianapolisu izvršil neposreden napad na svobodo delavskega združevanja.

Ameriška rudarska zveza se je v zadnjem času prizadevala, da organizira delavstvo v premožovnikih West Virginije. Proti temu prizadevanju je izdal sodnik Andersen ustavno povelje, s katerim prepoveduje organizacijo delavstva, češ da se z njo ovira meddržavna trgovina. Ker se Rudarska zveza temu povelju ni uklonila in nadaljevala organizacijo delavstva, je sodnik Andersen proglasil novo ustavno povelje in zagrozil z najstrožjimi odredbami. Jasno je, da gre za resen poizkus, da se delavstvo Evropa združevalne pravice.

Ameriško delavstvo na ta nastop ni ostalo dolžno odgovora. Vse konvencije Ameriške delavske federacije so sprejele in odobrile načelo, da mora delavstvo

teka ustavna povelja prezirati pa naj velja, kar hoče. Na zborovanju Ameriške federacije dela je predsednik Gompers označil Andersena ustavno povelja proti organizaciji delavstva kot nezakonita in državni nevarna. Gorje, ako se vzame stroju zadnja varnostna piščalka! Nemogoče je samo pomisliti, da bi si dalo delavstvo 1921. leta vzeti pravico in svobodo do boja za izboljšanje življenjskih pogojev, za osvoboditev iz suženjskih verig kapitala. En avtokratičen sodnik ne more ubiti težen človeštva po svobodi in pravici.

Tako Gompers, a za njim stoji v tem slučaju brez dvoma vse ameriško delavstvo. Izjemo delajo le komunisti, ki so jim Andersenova ustavna povelja le voda na milin. Delavstvo se bo organiziralo tudi v bodoče; če mu tega ne bodo dovolili zakonitim potom, se bo organiziralo tajno in potem za njegove zatiralce tem slabše!

Mesto agrarne reforme — osebni profili.

Belgrad, 17. nov. (Izv.) Komisija, ki jo je imenoval minister za agrarno reformo v svrhu revizije, je dokončala svoje delovanje in predložila ministru svoje rezultate. Komisija je dognala, da so se pri razdelitvi posestev vršile velike nerednosti. Mnogi od agrarnih poverjenikov — to so večinoma

zvesti pristaši demokratov — so delali prav lepe kupčije, mesto da bi pomagali bednemu ljudstvu, ki je vsled tega silno nezadovoljno. Sedaj bodo seveda sledile stroga odredbe g. ministra. (Ko je namreč že šla krava iz hleva.)

Kaj je z našim zunanjim posojilom?

Belgrad, 17. nov. (Izv.) Naše zunanje posojilo je še vedno predmet razprav po belgrijskih listih. Od teh trdi »Politika«, da je finančni minister v resnici najel v Londonu posojilo, ki z ozirom na pogoje in način izplačevanja nikakor ne bo v korist naši državi. Na drugi strani pa se v vladnih krogih zatrjuje, da se ni sklenjeno nobeno posojilo, ker ima naša država več ponudb od raznih strani. Ministrski svet bo na eni prvih sej razpravljati o teh ponudbah in potem sklenil, katero posojilo se sprejme. V istih krogih se zatrjuje, da bo najbrže sprejeta ponudba nekega pariškega konzorcija. V svrhu nadaljevanja pogajanj s tem konzorcijem je ostal še nadalje v Parizu g. Gju-

rić, ki je spremljal finančnega ministra dr. Kumanudija. V resnih političnih krogih se ostro obsoja to ribarenje v kelnem. Najrazličnejše vesti se vsaki dan servirajo javnosti, mesto da bi se izdajale glede poteka pogajanj za posojilo točne informacije. To cincaje daje slutiti, da alarmantne vesti o novih aferah niso brez podlage. Dolžnost vlade je, da javnost pravilno obvešča. — O tem posojilu se je razneslo že toliko govoric, da ni mogoče nobeni več verjeti. Raznesli so, da nam bo Belgija dala posojilo. Belgija je to vest takoj odločno zanikala. Vlada se v tem vprašanju res igra slepe miši. Vse da misliti, da se to godi namenoma.

Boj za policijo.

Pogajanja med radikali in demokrati.

Belgrad, 17. nov. (Izv.) Včeraj sta se sestala ministrski predsednik Nikola Pašić in predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidović in precej časa razgovarjali o stališču obeh klubov glede pogajanj za nadaljni obstoj koalicije. Temu sestanku se v vladnih krogih pripisuje velika važnost. Zatrjuje se, da je pri tej priliki Pašić izjavil Davidoviću, da zahtevajo radikali portfelj ministra notranjih del brezpogojno zase. Ker se temu demokrati trdovratno protivijo — vsaj izgleda tako —, je popolnoma mogoče, da se vsled tega razbijejo ta utrudljiva in dolgotrajna pogajanja.

Belgrad, 17. nov. (Izv.) Naš dopisnik je imel priliko govoriti z uglednim članom demokratskega kluba in z njim razgovarjal

o stališču demokratov pri pogajanjih. Izjavil je, da so demokrati pripravljani odstopiti radikalcem ministrstvo financ za ministrstvo zunanjih zadev, da pa ne more biti govora o tem, da bi demokrati prepustili ministrstvo notranjih zadev. Kajti v slučaju, da bi ministrstvo policije prevzeli radikali, se lahko z gotovostjo pričakuje, da bi hoteli izigrati demokrate in se na njihov račun ojačiti. — Ta »milo za drago« politika pa demokratom nikakor ne bi ugajala. Kajti dobro se zavedajo, da predstavlja moč njihove stranke dobro razpredena mreža policijskih in političnih uradnikov, ki so najboljše agitatorji in priganjači za demokratsko stranko.

Suženstvo je veleizdaja! Ne samo politično in gospodarsko, vsako suženstvo je veleizdaja! Najhujše pa je tisto, ki je priklenjeno na zlato tele, mrtvo stvar. Tega ne sme biti pri nas nikjer. Le armada, ki je sama v sebi čista, bo zmagala. Proč s kapitalističnimi priveski najprej iz lastnih vrst, kjer jih zasledite, ker volem nam bo

omogočeno uspešno delo in zmaga. To stališče zavzema »Novi Čas«. Širimo ga, ker s tem širimo resilno idejo med delovno ljudstvo!

»Novi čas« v vsako hišo!

F. Z.

Naša neodložljiva dolžnost.

V orjaškem boju, ki se bije med resnico in lažjo, med socialnim mišljenjem in krvosom-kapitalizmom, med pravostjo in propelostjo, med krščanstvom in svobodomiselnostjo, je odločilna fronta tudi tisk. Za to fronto žrtvujejo razna kulturna in socialna, oz nekulturna in nesocialna naziranja najboljšje moči pa tudi največ finančnih sredstev. Zavedajo se, da so trenutni in stalni uspehi bistveno od tega odvisni, kako je zasedena ta fronta. V tem oziru je zlasti nekulturni in nesocialni kapitalizem mojster. Dobro ve, da s številom svojih pristašev in prijateljev ostane napram socialno mislečim množicam v naravnost smešni manjšini. Toda kljub temu hoče vladati nad množico, pa ne samo vladati, temveč izmogočiti jo do zadnje kaplje krvi, izrabljati njene moči in sile v svojo korist, hoče vih-teti ne bič, temveč škorpijone nad njo. Hoče tako in v resnici dela tako. Kako je to mogoče?

Bistveno vlogo pri tem po zdravi človeški pameti skoro nemogočem pojavu igra tisk. Kapitalizem si osvaja časopis za časopisom, milijonske trtve so v tem oziru najboljše naložene, potom tiska hipnotizira ljudske množice in s hipnotiziranim človekom počneš, kar hočeš. Ukaži mu, da skoči zate v vročo vodo, pa bo storil. Hipnotična sredstva, ki se jih pri tem poslužuje, so različna in preračunjena na razpoloženje v ljudskih množicah. V listkih je treba rafinirano slikati junaštvo zakonolomstva, v člankih je treba povdarjati, da je klerikalizem edini sovražnik, semtertja je treba vse to zabeliti s kakšnimi samostanskimi storijami iz Italije ali magari iz dežele Lilibutancev, vmes pa je treba krepko povdarjati »ljudsko« in »socialno« delovanje tistih strank, ki so nositeljice kapitalističnega izsiljevanja. S finančnimi in gospodarskimi članki, noticami, poročili je treba pripravljati borzne manevre, gospodarske špekulacije, seveda tako, da bo kapitalistom prav. Obenem je treba s temi članki vplivati na može, ki se pečajo z izdajanjem raznih naredb in odredb. Namen vseh člankov mora vedno biti »gospodarska okrepitev« države in »pomoč delavnim slojem«.

Rajni gospod Arhimed je svojčas rekkel: daj mi točko, kamor se oprem, in premaknem ti celi svet. Kapitalisti so našli to točko — tisk in sedaj kopica ljudi premika vesoljni svet. Tudi v naši državi kapitalistično-svobodomiselnost časopisje prevladuje, dasi bi v resnici našel le majhen procent ljudi, ki so pravi kapitalisti in svobodomiselnici. Prevladuje zato, ker zna z zgornj nastetimi hipnotičnimi sredstvi ljudstvo omamljati in tako odvrnati njegovo pozornost od tistega, v čemer je poglaviten vir vsega zla. Našemu kapitalističnemu in bankokratskemu tisku celo nič hudo ne dene, če ljudstvo včasih vendarle z grozečo gesto pokaže na kapitalizem, saj celo sam zagrabti kamen in ga afektirano vrže vanj. Poglavitno je, da ljudstvo drži in voli tiste, ki so nosilci in pomagači kapitalizma ter preganja kot sovražnike države in celega človeškega rodu tiste, ki bi znali biti na odločnih mestih bankokratstvu, kapitalizmu nevarni. To je izborni manever, ki se kapitalističnemu tisku navadno dobro posreči.

Zato je naša naloga, da obrnemo na tisk vso svojo pozornost. Kapitalisti so našli točko, raz katero premikajo svet, naša naloga je, da se v boju proti kapitalizmu in svobodomiselnosti — saj to gre v praksi skoro vedno skupaj — opremo na isto točko. Treba je svet dvigniti iz blata, kamor ga je pahnil kapitalizem zvezan s svobodomiselnostjo, ter ga spraviti nazaj v pravi tir krščanskega in socialnega mišljenja. Organizacije — cerkvene, politične, strokovne, gospodarske in kulturne — vse so potrebne in koristne, toda vse bodo z lah-koto postale plen kapitalizma in svobodomiselnosti, če jih ne bomo zavarovali z istim orožjem, s katerim jih hočejo kapitalisti in svobodomiselnici ubiti. Organizacije so naše trdnjave. Res. Toda kakšne trdnjave so to, če jim manjka težke artilerije, dčim kapitalizem strelja nanje iz najtežjega kalibra! Pravijo, organizacija je moč in vsakdo se mora organizirati. Dobro. A

to velja le, če se naloži vsakomur, ki hoče potom organizacije braniti svoje stanovske koristi, svoje politične pravice ter svoje kulturno prepričanje, ravno tako velika dolžnost, da dela za svoje časopise, naroča in podpira. Škoda pa je vsakega požrtvovalnega dela v organizaciji, če moramo trpeti, da sovražnik nemoteno strelja na nas iz najtežjih kalibrov, dočim mi ne bi imeli ne topov ne municije, da bi se branili ter tako ohranili svojo organizacijo in ne samo obstoj, temveč tudi ugled in kar je glavno — uspehov.

Zato na delo za krščansko časopisje! Dolžnost ter ljubezen do sebe in do svojih nas kliče!

Krščansko delavno ljudstvo, na delo za »Novi čas«!

Klic odpuščenih železnih čarjev.

KOLIKO ČASA BODETE SE MUČILI ODPUŠČENE ŽELEZNICARJE?

Pred nekoliko dnevi smo čitali v listih, da bo že vendar enkrat rešeno vprašanje odpuščenih železnih čarjev. Mora se reči, da tako krute kazni še ni izlepa kdo naložil nedolžnim žrtvam, kakor so morali to prenašati povsem pošteni in neomadeževani železnikarji.

Opominjamo in prosimo vse činitele, ki se zanimajo nekoliko za poštno v Jugoslaviji, da napno vse moči, da prej kot mogoče spravijo odpuščene železnikarje z vsemi pravicami na njih prejšnja mesta.

Gospode vprašamo, kako si predstavljajo življenje brez zasluzka in vsake podpore? Vsi so nagi in bosi, otroci brez vseh sredstev za šolo, zima je tukaj, a gospodom se še nikamor ne mudi z rešitvijo. Odkrito povemo vsej javnosti, da ako ne bo stvar v kratkem rešena, prepustimo vso bedo in odgovornost z otroci vred merodajnim gospodom, ki stvar zavlačujejo.

Dolžnost naših gospodov krmarjev bo di v prvi vrsti, da skrbje za naše pristne državljane, ki so zato tuka, da Jugoslaviji koristijo, za kar so vedno pr. pravljani. A na tak način pa ne more iti dalje, da se podpirajo v prvi vrsti škodljivci in lenuhi tujci v naši državi, našim najboljšim, izkušnim odpuščenim železnikarjem pa se daje okušati bič.

Zaostno za vso javnost je to, da si gotovi gospode ne znajo razlikovati poštenosti od nepoštenosti. Ves čas odpusta železnikarjev, kakor tudi prej, ni ene oblasti, kolikor jih obstoja v Jugoslaviji da bi se izkazal kje najmanjši zločin ali pregrešek, ki bi opravičeval tako kruto kazni; dosej so vsi še čisti in neomadeževani, zakaj se jim torej ne vrnejo n ihova mesta in v mnogih letih dela pridobljene pravice? — Gospodje merodajni činitelji, popravite krivico, dokler je še čas!

Meznarič Ivo, vojni invalid.

Vojni invalidi in ministvo za socialno politiko.

Nekaj dni že poročajo časopisi, da nameravajo v Belgradu odpraviti ministvo za socialno politiko ter razdeliti njega posle med druga ministva. Ta stvar precej zanima nas invalide, vdove in sirote ne le Slovenije nego cele države, ki je ne smemo prezreti. Mož, ki je stavil ta famozni predlog, pač nima interesa na ustanovah, ki so v področju ministva za socialno politiko, niti ni kdaj poznal bede tisočev in tisočev, ki imajo pravico do teh ustanov. Vojnim invalidom, vojnim vdovam in sirotam pač tudi ne more biti vseeno, ali obstoja to ministvo ali ne. Vemo tudi, da čim se to ministvo razcepi in dodele posamezni oddelki drugim ministvom, izgube posamezni oddelki avtoriteto, nadrejeno ministvo bo smatralo socialno skrb za breme, ki je v nasprotju z interesi dotičnega ministva. Predlog za odpravo ministva za socialno politiko ni atentat na ministra, ampak na zaščito invalidov, vdov, sirot in delavske varstvo. Zaradi tega je potrebno, da se upro takemu predlogu vsi krogi naše javnosti. Ne maramo izbrabljati dogodka politično, ker gre za stvar. Vendar pa maramo v razumevanje pojasniti naše stališče napram ministvu.

Kdo je minister, nas pri tem vprašanju ne briga in tudi ni naš namen, da bi zagovarjali sedanjega ministra za socialno politiko. Prepričani smo, da bodo politični boji vedno ovirali socialno delo, ki v teh razmerah niti ne more ustrezati potrebam, ker je odvisno tudi od drugih resortov.

Imamo dokaze. Sedanji minister zahteva kredit za ustanove, zavode in druge podpore potrebnim žrtvam. Na zahtevo dobi kratek odgovor: Nema novca. In na cedilu sta načrti na minister. Najvažnejši argument je, da to ministvo žre milijone. Kričati pa ne pomislijo, da se v enem ali dveh letih ne more obrestovati glavica, ki je naložena za sirote in izobrazbo invalidov. Gospoda ne pomislite, da je ta investicija problematična, ki nosi obresti v splošnem. Milijoni, ki smo jih sprejeli, ali so jih sprejele morebiti posamezne osebe, so bile le kaplja v morje. Nezadostne so bile te investicije. Da ne bomo hodili po ovinkih, povejmo naravnost: Država, tvoja dolžnost je, da podpira moralno in gnotno vse one, ki niso po svoji krivdi padli v mišost in nemilost tvojo! Tvoja dolžnost je, da jim

omogoči eksistenco, če si je brez pomoči ne morejo sami!

Te resnice ne more nihče zanikati! Na enkrat je uprava tega ministva predraga. Predlagatelj je stavil predlog na zahtevo radikalcev. Preobširno bi bilo govoriti sedaj o delovanju ministva za socialno politiko: kar je storilo to ministvo, pa je bilo tudi v naš prid.

Atentat, ki ga je napravil G. Tričković, ni bil namenjen samo ministvu ali ministru, marveč v prvi vrsti nam invalidom, sirotam, vdovam, dobrovoljcem, potem delavcem, obrtnikom, raznim uradom in poluradnim institucijam. Napad je zahvala za vse one žrtve, plačilo za zasluge, ki jih je imelo ljudstvo za svojo domovino. Sedaj si ogledajmo ministra, ki drži vjeti dveh portfeljev, kakor zahteva idealni predlog radikalcev: Delokrog ima velik, toda brigati se za socialno politiko ne more: čisto prihaja tudi v nasprotje z delokrogom svojega ministva s tem nastenejo težkoče.

Najvna pa je trditve, da bodo druga ministva lažje nabavila več sredstev v socialne namene, kakor posamezni ločeni oddelki po raznih ministvih, ki jih nihče ne upošteva. Z odpravo ministva za socialno politiko bi osnovali nekaj novih šefovskih stolčkov, kamor bi potaknili nekaj naštetnikov, inšpektorjev, komisij, itd., ki ne bi imeli nikakršnih pojmov o socialnem delu. Nam invalidom to ne more biti vseeno, ker bi bilo s tako izpraznjenim vrstom, kar smo si pridobili. Strel je nameril državotvorne proti invalidom in sirotam, ta strel, ta živjig projektila mi dobro čujemo, zato protestiramo najodločneje proti napadu. Pomoči pa potrebujemo mi in naših padlih tovarišev sirote, da preživimo dni bede in da se usposobimo za produktivno delo. Gospoda, to vprašanje ni malenkost. Država naj se pobriga za dobrobit vseh državljanov! To je njena naloga. Socialna zakonodaja, pospeševanje narodnega zdravja, zaščiti gospodarsko slabišega, vprašanje invalidov, vojnih vdov in sirot, družabnega zla, zaščiti dece, ureditev delavnih razmer, delavske varstvo, vse to spada v delokrog ministva za socialno politiko in kdor hoče vzeti garancije za tako delo, zagovarja vrlo tekciojo.

Dolžnost strank, dolžnost poslancev je, da se upro stentatu, če hočejo ohraniti zaupanje volivcev. Zlasti pa imajo interes invalidi, dobrovoljci in delavske organizacije, da z vso vehenenco protestirajo proti odpravi ministva za socialno politiko.

Ne dotikajte se ustanov, ki se ličejo velike važne državljanov, ki imajo v državi specialne interese kot vojni invalidi, dobrovoljci in razni delavnega sloja!

Samo živeti hočemo in koristiti v ugodnih socialnih razmerah!

To pa je naša pravica!

Karel in Zita na potu.

Gibraltar, 16. nov. Angleška križarica »Cardiff« z razkrajem in kraljico Zito e včeraj dospela semkaj in je po prejemu zalog takoj odplula proti Madejri.

Pariz, 16. nov. Pariška konferenca je določila vsoto vzdrževanja za Karla Habsburga in njegovo obitelj kakor tudi pokojje, pa katerih bodo nasledstvene države plačevale te stroške.

Pariz, 17. nov. (Izv.) Konferenca veleposlanikov se je bavila z vprašanjem, kdo naj plačuje stroške za vzdrževanje razcesarja Karla in njegove družine ter spremstva. Kakor se glasijo najnovejša vesti, je veleposlaniška konferenca sklenila, da morajo te stroške, ki seveda niso ravno malenkostni, plačevati vse nasledstvene države.

RAZMERE NA MAŽARSKEM.

Budimpešta, 13. nov. Mažarski korespondenčni urad javlja: Zunanji odsek narodne skupščine je imel danes popoldne sejo, na kateri je ministriški predsednik grof Bethlen naprosil odsek, naj se do imenovanja odgovorne vlade odgodi. Izjavil je, da se nikakor neče odtegniti zakoniti odgovornosti, vendar pa se vlada v stanju demisije ne more spuščati v politične debate niti v plenumu, niti v odtekih. Glede vprašanja pravnega reda mora poudariti, da hočejo gotovi politični činitelji tolmачiti javne razmere v deželi tako, kakor da bi bil prenehal pravni red in kakor da bi vladala popolna anarhija. Temu mora kar naodločneje ugovarjati in izrečno neglasiti, da vlada tudi v stanju demisije prevzema odgovornost za vzdrževanje pravnega reda. — Nato je ministriški predsednik odšel. Odsek je vzel izjavo ministriškega predsednika na znanje. Naposled je odsek na predlog poslanca Rassaya sklenil soglasno, da naj se o današnji seji zunanjega odseka poda poročilo narodni skupščini. Ob enem se naprosi narodna skupščina, naj pozove vlado, da predloži odseku vse diplomatske note, dokumente itd., ki so bili izmenjani izza 21. oktobra.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA.

New York, 15. nov. Po poročilu iz Washingtona so izjavili člani japonskega odposlanstva: Japonska meni, da njen delež pri tonazji vojnih ladij po ameriškem predlogu ni dovolj velik. Izrazili so nado, da bo odsek izvedencev umel njih zadevo.

Agitirajte za »Novi čas« od moža do moža!

Naša krona se dviga v Sviči.

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zürich, 17. nov. (Izv.) Budimpešta 0 55, Berlin 202, Italija 22.10, London 21.10, New-york 527, Pariz 38.30, Praga 5.30, Dunaj 0.18, Bukarešta 3.30, Zagreb 2, Varšava 0.17, nekolkovane n. a. krome 0.12.

Zagreb, 17. nov. (Izv.) Budimpešta 30.50, Berlin 113, Italija 12.12.20, London 1100, dolarji 280, Pariz 21, Praga 304—308, Dunaj 5—5.15.

Delovno ljudstvo je bilo najbolj tepeno v požaru svetovne vojne. Ko je izbruhnila socialno-politična revolucija, toli prerokovana in zaželjena od materialističnega socializma, delovnemu ljudstvu ni prinesla svobode in rešitve: Danes so produktivni sloji brezpravnejši sužnji velekapitala kot so bili kdaj. Zakaj? Kapitalizem in marksistični socializem sta zavrgla vero v Boga in njegovo postavo. Otroci pa, ki pljunejo v obraz svojega lastnega očeta, se bodo stegli in poklali tudi med sabo. To se godi danes vsepovsodi. Ne samo, da so se zagrizli produktivni stanovi drug v drugega v neizrečeno veselje in korist občevalcem zlatega telefa, marveč razjedajo i posamezne delovne stanove najhujši notranji prepiri. To traja in bo trajalo vse do tedaj, dokler se ne bo človeštvo vrnilo k svojemu Bogu in ga priznalo. Za to se bori krščansko socialno delavsko gibanje po svojih organizacijah in po svojem časopisu. Tovariši, borimo se skupno za to rešilno idejo! Širimo svoje glasilo!

Politični dogodki.

+ Čudodelna palica. Zgodbe in pravljice nam pripovedujejo o čudodelnih palicah, ki imajo moč, da odpro vsaka vrata, izpieminjajo poljubno stvari in bitja, izbijajo iz trdih skal vodo. Marsikdo si je v otroških letih želel take palice, da bi hodil po svetu in delal čuda, a kasneje se je moral prepričati, kako prazne so bile te njegove želje. In vendar de ansko obstoja taka čudodelna palica še danes in posluži se je lahko vsak, ne sicer le toliko v svoj lastni osebnih prid, kot v prid socialne skupine, v kateri živi, v prid splošnosti v obče. To je tisk, posebno dnevno časopisje. Le pomislimo, kako še vse drugače bi ravnali tisti, ki imajo moč v rokah, a to so kapitalisti in državni oblastniki, s slabejšimi, ako le-ti v svojo obrambo ne bi imeli moči javne besede — tiska! Poleg volivne pravice in združevalne svobode je za gospodarsko podjarmljene sloje tisk najmočnejše orožje v boju za svobodo. Pri čemer pa ne smemo pozabiti, da bi bile tudi vse druge politične svoboščine kakor ohromele, ako ne bi bilo za njimi tiska. Tisk je tista čudodelna palica, ki odpira delavstvu vrata v politično življenje, s katero kroti kapitaliste in oblastnike, s katero da e žejnim piti iz studenca svojih idej, s katero daje polet vsemu svojemu gibanju v dosego pravičnosti in ljubezni na zemlji. Vsak, kdor se na list naroči, zanj agitira, vanj dopisuje, postane modern čarodejec, ki dela čuda za blagor ožje in širše splošnosti in s tem tudi zase. Tisti pa, ki se te čudodelne palice neče posluževati, je čudak, ki se sam izključuje iz skupnosti.

+ Tako ne bo in ne sme biti! Tako vzklika in se razburja nad vladnim načrtom o razdelitvi države radikalna »Srbija« in piše: »Od kar so belgrajski listi priobčili načrt o administrativni razdelitvi države, glasom katerega se Srem razcepi na pet delov, telefon našega uredništva neprestano zvonil. Iz vseh krajev in od vseh strani Srema nas vprašujejo, če je to mogoče in kdo je ta načrt izdelal. Ljudstvo enostavno ne more verjeti, da se je našel Srbin, ki je predložil tako delitev Srema. Naše organizacije zahtevajo, da se nujno skliče okrožni odbor, na katerega morajo priti vsi sremski poslanci in tudi sam g. Pašić. V Lačarku je že sprejet sklep in nujno poslan okrožnemu odboru in parlamentarnemu klubu. Med ljudstvom je radi te razdelitve Srema zavladalo veliko vznemirjenje. Pomislite samo: staropazovski okraj in Sremski Karlovič naj pripadejo pod Veliki Bečkerek! Ne, taka razdelitev se ne sme izvršiti. To bi bilo strašno! — Zanimivo je, da je ravno ta »Srbija« še nedavno najbolj kričala za centralizem in pobešala ter streljala vse, ki so se upali nastopiti za avtonomije pokrajin. Sedaj, ko uvideva nesmisel centralizma glede Srema, pa protestira. Počasi in gotovo bodo spregledali vsi.

+ Za notranji preporek nemštva. Nemški pisatelj Gerhart Hauptmann se je te dni mudil na Dunaju, kjer so uprizorili njegovo dramo »In Pipa pleše«. Ob tej priliki je imel Hauptmann na vseučilišču predavanje o notranji obnovi nemštva. Do te obnove, je rekel Hauptmann, vodi pot le preko očiščenja v narodnem in človečanskem mišljenju in čustvovanju. Simbol nemštva mora biti krožnik z domačo zemljo ki je stal v Goethejevi delavnici in

smrtni sobi. Iz materine zemlje si bil vzeti in vanjo se povrneš — to besedo naj razume in si zapiše v srce vsak Nemeč. Kdor tega ne razume in ne spoštuje, ni nemški, pa naj nemštvo še toliko jemlje v usta. On nemško ime le zlorablja. Ob sklepu svojega govora je Hauptmann posebej pozval nemško dijaštvo, naj se iz materielnosti povrne k duhu, ki je jedro nemškega značaja.

Krščansko delavstvo!

Franc Levstik pravi: »Studiraj človeka; kajti tega je Bog ustvaril, a delavca in gospoda šele človek sam.« Da, človečanstvo, prepojeno z ljubeznijo, nas bo pripeljalo iz pregnanstva v obljubljeni dežel. Zato krščanski delavec ne sovraži svojega brata — človeka, marveč ga ljubi kakor samega sebe zavoljo neskončne Ljubezni. Nesite ta glas med vse produktivno delavstvo, pridobite ga krščanstvu, rešite ga to brezdanjega prepada, krive ideje pa pobijajte dosledno, vsakokrat in vsepovsod, kakor dela to vaš list »Novi čas«, ki mora postati najrazširjenije glasilo slovenskega proletariata.

Delavstvo! Naroči, čitaj, širi, deluj in »Novi čas«, propagatorja edine prave ideje preporeka in vstajenja.

Dnevni dogodki.

— Ustola naših izselencev je težka, posebno, ker pri nas ni nikogar, ki bi se zanje brigal. V angleškem listu »Daily Mail« beremo sledeči slučaj iz življenja jugoslovanskih izselencev: Te dni je dospela v Pariz uboga, boječa žena iz Jugoslavije, držeč v naročju dojenčka, ob nji pa je stopical mali deček. Pripovedovala je, da je odpotovala iz domovine skupno z možem v namenu, se izseliti v Ameriko. Med potovanjem pa je mož obolel ter šel v Havru v bolnišnico, ona pa je sama z otroci nadaljevala pot v New-York. Tam so jo poslali v tritedensko karanteno, in ker po preteku tega časa moža še ni bilo za njo, so jo ameriške oblasti poslale nazaj v Havre. Iz Havra je šla v Pariz, kjer naj bi se sešla z možem, toda sta se zgrešila. Sedaj pozivdujejo za možem pariške oblasti. Tudi pouk in svarilo našim izselencem in našim oblastem, škoda, da časopis ne navaja imena in kraja dotične družine.

— Tržiške novice. V ponedeljek je predaval v društvu g. učitelj Vider o predmetu: Kaj smo in kaj hočemo. V uvodu se je spomnil štiriletnice smrti dr. Kreka in njegovoga dela, za tem je poudarjal cilje, za katerimi mora iti naše društvo, ki je slovensko, katoliško in izobraževalno. — Za njim je gospod kaplan Milavec podal politični pregled minulih tednov. — Prihodnji ponedeljek 21. t. m. govori ob 8. uri zvečer v Domu strokovni učitelj meščanske šole g. Rudolf Pečjak o predmetu: Slovenska in jugoslovanska narodna noša. Vabimo v najobilnejši udeležbi. — Umrl je pretekli teden pri Sv. Ani Janez Smitek, tesar in član Jugoslovanske strokovne zveze. Organizacija se je udeležila pogreba z društvenim vencem. — Poročeni bodo te dni somišljeniki in člani naših društev: Jože Zupec, delovodja v strojarski zadrugi s Franciško Globočnik; Jože Videtič, kleparski mojster s Terezijo Klemenc. Obilo sreče!

— Tržiško občinsko sodišče za pobljanje draginje je imelo v ponedeljek sejo v občini. Sklenilo se je, da se mora vsled padanja cen živine meso odselj prodajati po 24 K kilogram. Proti mesarjem, ki se ne bodo držali teh cen se bo kazensko postopalo. Zanimivo je in treba pribiti, ta se teh se zastopnik socialistične stranke sodrug L. ne udeležuje, daš bi bila socialistična stranka, ki baje zastopa delavstvo v prvi vrsti poklicana boriti se proti neznosni draginji. Govoriti na vso usta pred volitvami in delati pa volitvah za ljudstvo — je dvojno.

— Tržič. Obrtna zveza za tržiški sodni okraj je imela v nedeljo v gostilni Ruech letni občni zbor. Navzoči obrtniki so soglasno izrazili svoje ogorčenje proti ravnatelju meščanske šole Lajovcu, ki je predlagal v seji občinskega odbora, naj se ukine veronauk na obrtno nadaljevalni šoli v Tržiču. Povdarjalo se je, da je ravno ta predmet vajencem v teh zanj tako nevarnih letih najbolj potreben.

— Brezplačna drva za zagrebške reveže. Zagrebški meščanski sindikalni svet je sklenil, da povodom božičnih praznikov preskrbi najrevnejše družine brezplačno z drvimi. Drva pripeljejo brezplačno v hišo. — Brezsrčna mati. Neznana ženska je v gozdu blizu Mačkoveca pri St. Petau popustila svojega 8—10 mesecev starca otroka. Dete je ženskega spola in zdravo.

— Nesreča na Obirju? Avstrjanske oblasti pozivdujejo po podpolkovniku avstrijske armade Alfonzu Soyka, ki je že dne 30. oktobra iz Beljaka odšel na Obir in se od tedaj ni več vrnil. Rešilne ekspedicije so ostale brezuspešne.

— Tatvine. Marija Sterle iz Dobrove, 6 krat predkaznovana, je v noči od 15. no-

vembra ukradla ročni voz s 4 kolesi pose-

— Vojaška glasbena šola se je osno-

— Milijonski tihotapec — prijel.

— Zagrebške občinske volitve se bo-

— Misijonski koledarček za mladino

— Cene pridelkom in živini na Hrvat-

— Organizacija evangelske cerkve v

— Tatvina na železnici. V vlak na

— Organizacija evangelske cerkve v

Vsak naročnik naj pri-
dobi vsaj 2 nova!

ZAKONODAJNI ODBOR.

Belgrad, 16. nov. Včeraj se je vršila

Nato so prišle v pretres razne uredbe

— Bolečih očetj je otvorilo slovensko

Nato je prišla na vrsto uredba o po-

Ljubljanski dogodki.

Gospod Goslar, predsednik »Jadra-

— Hlače ukradel je nekdo izpred tr-

Naša društva.

Odbor Slov. kršč. soc. zveze ima

Store pri Celju. V zadnji tedenski številki

Kultura.

Gledališke igrice. Iz nemščine pre-

Bolečih očetj je otvorilo slovensko

Iz organizacij.

Naše zimsko delo!

Zimski čas je najbolj primeren, da se

Razume se, da samo sestanki še ne

Radikalne besede in fraze ne koristi-

Delati moramo, da kolikor mogoče no-

Tovariši na delo! Ponosen mora biti

Pozabiti pa ne smemo, kar je bilo že

Naša naloga bodi: Razširjena »Naša

v organizacijah vedno deluje poseben

Jugoslov. strok. zveza!

Seja načelstva JSZ se vrši jutri 18. t. m.

Tobačni delavec.

Za tobačno delavstvo.

Belgrad, 14. nov. Poslanec Goslinčar

Gospod minister! — Celokupno de-

Z ozirom na vse to, pa se plače ozi-

Druga kategorija tobačnega delav-

Vsled tega si dovoljujem Vas gospod

Upravi drž. monopolov je podal posl.

Dovoljujem si prositi upravo mono-

Istočasno prosim, da se zvišajo do-

Isti dan kot splošna krajevna sku-

Skupina Kranj je imela svoj letni

Obema občnima zboroma je priso-

Delavsko združništvo

Širite „NOVI ČAS“

Širite svoj dnevnik „NOVI ČAS“.

Rudar.

Trbovlje. (Pomen in korist dobre delavske organizacije.) Rudarji v večjih premogokopih, kakor Trbovlje, Hrastnik, Zagorje so večinoma organizirani v delavskih organizacijah. Zato pa tudi ravnateljstvo postopa z njimi vsaj nekoliko po človeško. Kakor pa slišimo, vladajo v premogovniku Huda jama pri Laškem precej drugačne razmere. Sicer je neverjetno, pa vendar se sliši: Ako delavec opusti en sam delavni dan (šifit), je odpuščen, in ako hoče zopet delati, mora vnovič prositi za delo. Medtem lahko zamudi par delavnih dni. To je sicer neverjetno. Vendar prosimo tovariše delavce, da nam o tem poročajo, da se gospodje nauče, da mora človek s človekom po človeško postopati.

Krvih prerokov je svet poln. Ti kažejo bednemu ljudstvu zmotne cilje in ga vodijo v pravni in gmotni propad.

»Novi čas« hoče iz temne sedanosti z lučjo krščanske solidarnosti in krščanskega socializma pripeljati človeško družbo do edino pravega cilja: V kraljestvo, v katerem bo vladal med vsemi stanovni mir, ljubezen in sprava ter vsesplošna zadovoljnost. — Tovariši, pobijajmo delovanje krvih prerokov ter delajmo za razširjenje svojega glasila in po njem za razširjenje svojih krščanskih in socialnih načel!

Viničar.

Beda viničarjev je vedno večja. Letošnja suša jim je pobrala še tisto malo pridelkov, ki so jih imeli. Letošnji pridelok bo zadostoval le za par mesecev. In kaj bo potem? To vprašanje je tista moralka, ki tlači večino viničarjev. O kakšni nabavi oblike pri viničarju ni misliti, še najpotrebnejše obnavljuje si komaj nabavi. In otroci, s katerimi so viničarji precej obdarovani, niti ne morejo redno obiskovati šole, ker nimajo potrebne oblike, ne obavala. Le malo je število onih viničarjev, ki bi jih ne nadlegovala misel — skrb — kaj bo za naprej. Gospoda pa, ki ima po več viničarjev, pa nima nič ljubezni do svojih viničarjev — viničarji so le njih orodje, na račun katerega bogatijo. Plačujejo jih sramotno. Marsikateri je in bo še dobil deset in stotisočake za vino, a da bi se pri tem spomnil tudi viničarja, kateri mu je celo leto delal in garal, pa ni govora. Malo je gospodarjev, ki vidijo v svojem viničarju svojega sobrata in ne kakšnega služaja. Res je, da kmetije mnogo bolj cenijo delo viničarja, kot pa razna gospoda, ki dela ne pozna, ker tudi brez dela lahko dobro živi. Skrajni čas bi bil, da bi se na ta ali oni način zboljšal položaj viničarjev, da bi se potrdil viničarski red, da bi vlada večje vsote za podporo utogim in podporo najpo potrebnim viničarjem. Če ima vlada dovolj denarja za razne nepotrebne stvari, bo gotovo še imela par stotisočakov za viničarje, ki so podpora bolj potrebni, kot pa so bili samostojni, ki so potovali po Srbiji ali pa razna udruženja, ki zborujejo zdaj tu zdaj tam in deloma na državne stroške. Da ni denarja, ta izgovor ne bo več veljal, posebno sedaj ne, ko je bilo za nepotrebno klicanje na orožne vaje potrošenih mnogo težkih milijonov. Če vladni gospodje s svojo politiko zapravijo milijone državnega (judskega) denarja in našo državo pri tem spravljajo ob vsak ugled, bi bila pač dolžnost vladne gospode, da misli tudi na svoje revne državljane. Če pa hočejo, da zgubi ubogo ljudstvo vsako spoštovanje in zaupanje do države oziroma tistih, ki jo vladajo, pa le naj tako nadaljujejo. Uničili bodo najprej sami sebe, oškodovali državo, ogoljufali ljudstvo, za kar pa bodo prej ali slej prejeli zasluženo plačilo. Kajti kaznen ne izostane in Bog tudi nikomur dolžan ne ostane. A. K.

Maribor. Od vlade dovoljeni kredit 40.000 K v podporo revnim viničarjem mariborskega okraja se je v seji dne 3. t. m. od v to svrhu sestavljene komisije naslednje razdelili: po 1000 K so prejeli viničarji oziroma vdove viničarke: Fras, Ferik, Cafuta in Mlinarič iz Lajtersperga, Novak in Černoga iz Krčevine, Rozman iz Voska, Knaplež, Bombek in Pečar iz St. Petra, Borovnik iz Bistrice pri Limbušu, Novak A. iz Vrhovega doma, Slauber Iv. iz Frama, Wagner J. iz Grušove, Črnc J. iz Gradiške, Budler J. iz Rožpoha, Klemenčič J. iz Vinarje, Kopic S. iz Dobrenja. — Po 500 K so prejeli: Skorjanc M. in Vohič S. iz Pivole, Kapun iz Voska, Zorjan F. in Zorjan I. iz Partinje, Klampfer J., Rep E. in Grabar I. iz Bistrice pri Limbušu, Majer J. iz St. Ilije, Skrinjar iz Pekar, Kukovec A. iz Frama, Susteršič F. iz Čeršaka, Breg A. iz Čirknice, Knaplež A. iz St. Jurja v Slov. gor., Lorber J. Malne, Smager L. iz Malne, Krejčič L. iz Gradiške, Rode M. iz Rance, Knechtl A. iz Razvanja, Markez M., Murko A., Kramberger A. iz Selc pri Sv. Lenartu v Slov. gor., Schautzer P. iz Jelovca pri Kamnici, Mesarič F. in Menhard J. iz Bresternice, Gradišnik K. iz Dragujeve, Milekar B. iz Zg. Sv. Kungote. — 1500 K je prejel Vizjak J. Na Ranci. Razven zgoraj imenovanih je prejelo še tudi nekaj drugih podpor. Zastopnika JSZ v zgoraj omenjeni komisiji sta bila tov. A. Krepek in J. Stabej.

Prometna zveza.

Grosuplje. V nedeljo 13. t. m. se je ustanovila na Grosupljem podružnica Prometne zveze. V odbor so izvoljeni sledeči: Beltram Franc, predsednik, Čemežar Mat., I. podpredsednik, Janežič Franc II. podpredsednik, Kračman Anton, zapisnikar, Marn Janez, namestnik, Ferbežar Franc, blagajnik. Odborniki: Habjan Mihael, Biderman Jakob, Janežič Anton. Podružnica hoče delovati popolnoma v smislu Prom. zveze, ki stoji na stališču svobodnega organiziranja in skupnega nastopa vseh organizacij v vseh stanovskih zadevah. — Predsedstvo.

Nabavljalna zadruga uslužbencev in vpokojencev drž. železnice. Od inšpektora državnih železnic je prejelo vodstvo »Prometne zveze« sledeče vabilo s prošnjo, naj se objavi članom: Vabilo na ustanovni občni zbor, ki ga bo imela Nabavljalna zadruga uslužbencev in vpokojencev drž. železnic v Sloveniji dne 27. novembra 1921 ob 9. uri v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Dnevni red: 1. Volitev predsednika občnemu zboru. 2. Poročilo pripravljalnega odbora o ugodnostih, katere nam daje uprava. 3. Ustanovitev nabavljalne zadruge in končna določitev vsebine družbenih pravil kakor jih predpisuje trgovski zakon. 4. Volitev članov upravnega odbora za poslovno leto 1922. 5. Volitev članov nadzorovalnega odbora za poslovno l. 1922. Udeleženci shoda smejo zastopati službeno zadržane železničarje, in sicer po največ 9 članov. Pooblastila, ki vsebujejo pooblastitelja in pooblaščenca se morajo oddati pred otvoritvijo shoda. Obenem Vas prosimo, da pošljete dne 21. t. m. ob 20. uri na inšpektorat, soba št. 14, tri delegate, ki naj se udeležijo seje s sledečim sporedom: Poročilo pripravljalnega odbora o dosedanjem delovanju. Pretresanje pravil, določitev kandidatne liste za upravni in nadzorovalni odbor, razpored za občni zbor in slučajnosti. — V Ljubljani, dne 16. novembra 1921. Pripravljalni odbor.

Osnutek službenega reda za železničarje.

NAČRT KOALICIJSKEGA ODBORA.

(Dalje.)

Člen XII.

Dolžnost uprave napram uslužbencem, higijeni in zdravju in ugodnosti.

§ 132. Higijenične nepravice. Vsa službena mesta, v katerih mora osebe po dovršeni predpisani službi počivati (odmorišča) izven domače postaje, morajo biti sledeče urejene: 1. Odmorišča morajo biti tako urejena, da ima vsak uslužbenec po predpisanih turnusu svojo oddaljeno sobo, v kateri lahko počiva brez vsake ovire. 2. Vsaka soba mora imeti: po eno posteljo z žrno mrežo, mehko blazino, podglavnik, dve platneni rjuhi, zimsko in letno odejo, posteljni predložnik, nočno omaro s posodo, umivalnim, milo in brisačko, stensko zrcalo, glavnik, krtačo za obleko, mizo, stoli: peč ali centralno kurjavo, omaro za obleko in razsvetljavo. 3. Urejeno kopalno sobo (vodna kopel, banja, parna kopel in topla kopel). 4. Umivalno sobo z umivalnikom in stenskim zrcalom. 5. Kuhinja s potrebnim kučicom. 6. Možerno urejena stranišča. 7. Za one, kateri po turnusu rabijo posteljo, se premenjajo rjuhe in brisačke tedensko. Sobe, katere postelje so od več oseb rabljene, se morajo rjuhe in brisačke po vsaki uporabi s svežimi namočestiti. 8. V manjših (srednjih) postajah, v katerih se strojno ali vlakovno osebje menja ali v katerih je strojno osebje po turnusu podeljeno za poliskanje vlakov, morajo biti odmorišča v smislu po točkah 1 do 7 urejena (glej točko 11). 9. Vse kurilnice in postaje, v katerih opravlja službo po turnusu udeleženo osebje, morajo biti urejene spalno sobe, da lahko osebje, katero ima vlakovno pripravo, isti čas počiva, ter tudi ono osebje, katero je bilo potom obvestila poklicano v službo, ali vsled odpovedi vlaka iz ene na drugo železnico (trasa) ali pa v slučajih iz različnih razlogov nastalih zamud, lahko počiva. 10. Vse kurilnice, postaje, delavnice in skladišča itd. morajo biti urejena: a) s posebnimi lokali za shrambo oblačil z omarami, tako, da se osebje pred nastopom v delo preobleče. Vsaka omara mora imeti ključavnico, katere ključ brani dolžnik, kateremu je omara dodeljena. Kot nadzorstvo tega lokala mora biti zanesljiva oseba, katere imeni in pazi, da se ne izvršijo tatvine. b) z umivalnim in kopalnim lokalom v bližini delavnice ter morajo biti na razpolago vsenu osebju. c) vse osebje pod točko a) mora dobiti tedensko milo in brisačo. 11. Vsi omenjeni lokali morajo biti zdravstvenih ozirov higijenično opremljeni biti ter v to svrhu dodeljeno osebje, katero redno postuje za nadzorstvo in čiščenje. Predstojniki službenih mest, katerim so odmorišča ter vsi ome-

njeni lokali v njihovem delokrogu odrejeni, so so-odgovorni za red in čistost. V slučaju zanemarjenja spadajo pod disciplinarno preiskavo.

§ 133. a) V vseh postajah, kurilnicah, delavnicah, skladiščih in progovnih sekcijah itd. se morajo nahajati skrinjice z zdravniškimi potrebščinami (medikamente) in nosilnicami za prvo pomoč v slučaju nezgode. b) V vseh večjih postajah se morajo nahajati sanitetni vozovi s tezadevnimi predpisanimi sanitetnimi pripravami. c) Vsa službena mesta morajo na službeni deski označiti zdravnike, kateri imajo po turnusu inšpekcijo, da se jih lahko v slučaju nezgode takoj pozove (štev. telefona), kateremu pozivu se morajo tudi takoj odzvati. d) Vsi uslužbeni brez izjeme morajo biti izveščani za prvo pomoč v slučaju nezgode. V to svrhu se morajo mesečno redno vršiti predavanja potom zdravnika.

§ 134. a) Vse osebe mora biti radi zdravstvenih ozirov (nalezljive bolezni) letno zdravniško preiskano, v katerih slučajih se mora uslužbenec preskrbeti zdravilišča (toplice itd.) v tu- ali inozemstvu. b) Tozadevno je dolžno ministrstvo s obratoma z zdraviliškim vodstvom v tu- ali inozemstvu pogodbe sklepati.

Poselska zveza.

Seja »Poselske zveze« se vrši jutri v petek ob 8. uri zvečer v prostorih JSZ, Stari trg 2/1. Pozivljejo se vse odbornice, da se seje poimnoštevilno udeležijo. — Predsednica.

Raznoterosti.

r Dovršene hiše na potu na Francosko »Münchner Nachrichten« poročajo, da je že 27. m. m. poslala bavarska stavbinska družba za gradbo lesenih hiš prvo hišo, določeno za prenovo uničene francoske pokrajine v Chaulnes v departementu Somme. Hiša je v vseh delih popolnoma dodelana ter jo je treba samo sestaviti. Delo je trajalo 14 dni. Sestavo bo vodil monter bavarske stavbinske družbe.

r Bela in Berta. Škotski gardni batalion, ki se je tudi bojeval na Francoskem, je leta 1914 vjel dve kravi, katerima so dali imeni Bela in Berta. Vso vojno sta preskrbovali batalion z mlekom in šli z njim v Nemčijo, ko je bilo sklenjeno premirje. Ob povratku v London je garda defilirala v zmagovalnem pohodu mimo kralja, v sprevodu pa ste bili tudi Bela in Berta. Za ves denar angleške banke ju vojaki bataliona ne prodajo, vsaj tako pravijo.

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.
Izdaja konzorcij »Novega Časa«.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Za pleskarska in ličarska dela

se najtopleje priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

TONE MALGAJ

Pleskar in ličar LJUBLJANA Kolodvorska ul. 6

ANTON KUNSTER
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4

priloga svojemu uslužbenemu
usnija in čevlji. potreboščin
na drobno in debelo.

Gospodarska zveza, Ljubljana

Mesni oddelek:

vsakovrstni mesni izdelki
salame, šunke, mast
po najnižjih dnevnih cenah.

Moderna hladilnica.

Kupuje živo in zaklano živino.

Vsak zaveden krščanski sociallec je član

I. delavskega konsumnega društva v Ljubljani.

Skupno število prodajalnih 37.

Vse potrebščine kupujte samo v konsumnih prodajalnah, kjer dobite vedno najboljše in najcenejše blago; pridobivajte nove člane in jih priglasujte v prodajalnah!

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge članov in jih obrestuje po 5%.

Kdor kupuje v konsumu, nosi dobiček sebi!